

Remissvar. MSB 2024-14309 Förslag till nya föreskrifter om vilka samhällsviktiga verksamheter som omfattas av lagen om granskning av utländska direktinvesteringar
Till Myndigheten för civilt försvar
registrator@mcf.se

Inledning

SwedenBIO, branschorganisationen för life science-sektorn i Sverige, inkommer här med synpunkter på förslaget till nya föreskrifter för utländska direktinvesteringar. Life science är en kapitalintensiv bransch och under de senaste årens oroliga finansklimat har bolagen varit hårt pressade och mängden kapital som tillskjutits de svenska bolagen har halverats mot 2023. Det regelverk som introducerades under 2023 har skapat ytterligare regelbörda för investerare i svensk life science och skapat stora frågetecken kring vilka verksamheter som omfattas av regelverket då de tidigare gällande föreskrifterna träffade mycket brett. Detta har lett till en stor juridisk hantering, både för verksamheter som omfattas och som inte var tänkt att omfattas av föreskrifterna. Vi välkomnade därför ett förtydligande av regelverket, särskilt §13 kap 2 (naturvetenskap och teknik) men konstaterar att det är fortsatt mycket svårt att förstå varför just dessa områden anses vara särskilt skyddsvärda. Vi undrar också om det gjorts en djupgående analys av risk-nytta av dessa föreskrifter då nyttan kan anses begränsad i en bransch som verkar helt globalt och risken för minskade investeringar är uppenbar.

Sammanfattande ståndpunkter

Vi avstyrker paragraf 13.2 i sin helhet och förordar att den helt arbetas om. Som branschorganisation kan vi inte se att det finns saklig grund för att de i paragrafen utpekade teknologierna ska betraktas som särskilt skyddsvärda. Paragrafen riskerar

Branschorganisationen SwedenBIO arbetar för en konkurrenskraftig life science-industri i Sverige. Vi gör det genom att skapa effektiva kontaktytor mellan sektorns olika aktörer, genom att bygga kunskap och genom att ge branschen en stark röst i samhällsdebatten.

att skapa betydande och oproportionerliga negativa effekter för investeringar, innovation och internationellt samarbete inom svensk life science, utan att på ett tydligt sätt bidra till stärkt nationell säkerhet

Bristande avgränsning och inkonsekvens i förhållande till andra myndigheters bedömningar

De föreslagna föreskrifterna ramar inte på ett effektivt sätt in de teknologiområden som faktiskt kan vara av betydelse för Sveriges säkerhet. Avgränsningarna i paragraf 13.2 saknar överensstämmelse med andra relevanta myndigheters kartläggningar och analyser av svensk bioteknologi, däribland Vinnova och Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI).

Avsaknad av tydliga definitioner

Paragraf 13.2 lider av grundläggande definitionsproblem. Centrala begrepp och teknologier är otydligt eller inte alls definierade, vilket gör det svårt – i praktiken omöjligt – för företag, investerare och samarbetspartners att avgöra om de omfattas av regelverket. Ett så ingripande regelverk måste bygga på tydliga, snäva och rättssäkra definitioner, något som här saknas.

Bristande motivering till skyddsvärde

Det saknas en tydlig och transparent motivering till varför just dessa teknologier skulle vara särskilt skyddsvärda ur ett säkerhetsperspektiv. Utan en sådan motivering riskerar föreskrifterna att framstå som godtyckliga. Detta undergräver både legitimiteten i regelverket och förtroendet för myndigheternas bedömningar

Negativa effekter på investeringar och kapitalförsörjning

Svenska life science-bolag verkar i en kapitalintensiv och globalt konkurrensutsatt marknad. Konsekvensutredningen utesluter inte att investeringar kan utebli som en följd av föreskrifterna. I ett redan utmanande marknadsklimat riskerar föreskrifterna att medföra en oproportionerlig administrativ börda som kan verka investeringshämmande, och därför få betydande negativa konsekvenser för svensk

Branschorganisationen SwedenBIO arbetar för en konkurrenskraftig life science-industri i Sverige. Vi gör det genom att skapa effektiva kontaktytor mellan sektorns olika aktörer, genom att bygga kunskap och genom att ge branschen en stark röst i samhällsdebatten.

life science, i ett läge där Sverige redan konkurrerar internationellt om riskkapital, kompetens och strategiska partnerskap.

Rekommendation: gör ett omtag

Mot bakgrund av ovanstående rekommenderar vi att [MSB-MCF](#) gör ett omtag i detta arbete. Ett nytt angreppssätt bör ta sin utgångspunkt i de slutsatser och definitioner som presenteras i FOI:s nyligen publicerade rapport (Det förflutna och framtiden; En systemkartläggning och riskbedömning av svensk bioteknik FOI-R--5848--SE), som erbjuder en mer nyanserad, analytiskt förankrad och säkerhetspolitiskt relevant genomgång av området. Utöver avsaknaden av tydliga avgränsningar till skyddsvärda teknologiområden framstår det som särskilt betungande att kapitel 13 inte innehåller något gränsvärde avseende antal årsarbetskrafter eller omsättning. Detta riskerar att leda till oproportionerliga konsekvenser, särskilt för mindre verksamheter i utvecklingsfas.

Vi lämnar medvetet inga förslag på nya föreskrifter. Vår bedömning är att nuvarande förslag i paragraf 13.2, i sin nuvarande form inte fyller sitt syfte, då den riskerar att orsaka mer skada än nytta för svensk life science och därmed även för Sveriges långsiktiga konkurrenskraft och säkerhet.

Stockholm, 6 februari 2026

Jessica Martinsson
VD, SwedenBIO